

13.01.2023

POL-2022-144428

Giltighetstid
1.2.2023 - 31.12.2028

Författningsgrund
Polisförvaltningslag 4 § (110/1992)

Ändrar/Upphäver
2020/2012/66, 23.01.2012, Tillgodoseende av
den registrerades rättigheter vid polisen: rätt till
insyn, rättelse av uppgift och information

Målgrupper
Polisen

De registrerades rättigheter och dataskydd vid polisen

Innehåll

De registrerades rättigheter och dataskydd vid polisen.....	1
1 Syfte och tillämpningsområde	3
2 Strategiska avsikter för polisens dataskydd	3
3 Lagstiftning som ska tillämpas på behandlingen av personuppgifter	4
4 Centrala begrepp i anslutning till den registrerades rättigheter	6
5 Roller och ansvar i ärenden som gäller den registrerades rättigheter	7
5.1 Roller och ansvar i andra handlingar	7
5.2 Polisstyrelsen	7
5.3 Polisenheterna	7
5.4 Kontaktperson för rätten till insyn.....	8
6 Den registrerades rättigheter	8
6.1 Information till den registrerade	9
6.2 Den registrerades rätt till insyn	10
6.2.1 Allmänt	10
6.2.2 Principer och omfattning i anslutning till utövande av rätt till insyn	10
6.2.3 Tidsfrister och principer i anslutning till behandling av ett ärende som gäller rätt till insyn ..	11
6.2.4 Att framställa och ta emot begäran om utövande av rätt till insyn.....	12
6.2.5 Behandling av ärende som gäller rätt till insyn och uppgifter i polisenheten.....	14
6.2.6 Tillgodoseende av rätt till insyn	17
6.2.7 Inskränkningar av rätt till insyn, indirekt rätt till insyn och logguppgifter.....	18
6.3 Rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter	23
6.3.1 Allmänt	23
6.3.2 Tidsfrister och principer för rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter	23
6.3.3 Mottagande av begäran och åtgärder i polisenheterna.....	24

6.3.4 Begränsning av den registrerades rättigheter i ett ärende som gäller rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter	26
6.3.5 Övriga åtgärder som krävs med anledning av att personuppgifter som är felaktiga eller bristfälliga med tanke på syftet med behandlingen har observerats i polisenheterna	26
6.4 Den registrerades övriga rättigheter	28
6.5 Ändringssökande och rätt att lämna ärendet till dataombudsmannen för behandling	28
6.6 Avgiftsfrihet i fråga om den registrerades rättigheter och åtgärder	29
6.7 Annat att beakta i fråga om den registrerades rättigheter.....	30
7 Allmänna handlingssätt och principer vid behandling av personuppgifter	32
7.1 Beviskyldighet	32
7.2 Planerings- och omsorgsskyldighet	33
7.3 Rättsliga grunder, användningssyften och nödvändighet av behandling av personuppgifter	34
7.4 Kvalitet och felfrihet.....	35
7.5 Radering, förvaring och arkivering av uppgifter som en del av uppgifternas livscykel.....	36
7.6 Behandling av personuppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter	36
7.7 Behandling av personbeteckning.....	37
7.8 Konsekvensbedömning och förhandssamråd	38
7.9 Skyddande av uppgifter och informationssäkerhet	39

1 Syfte och tillämpningsområde

Behandling av personuppgifter är en väsentlig del av polisverksamheten och ingår i nästan alla tjänstemäns arbetsuppgifter i polisförvaltningen. Med en systematisk och omsorgsfull behandling av personuppgifter säkerställs att uppgifter som behövs i polisens verksamhet behandlas ansvarsfullt och effektivt. Samtidigt kan man främja uppnåendet av de mål som ställts upp för polisen och kvaliteten på polisens verksamhet.

Den personuppgiftsansvarige är skyldig att sörja för att den registrerades integritetsskydd tryggas på ett ansvarsfullt och genomskinligt sätt i varje skede av behandlingen av personuppgifter. Syftet med denna anvisning är att beskriva behandlingen av personuppgifter vid polisen som helhet och principerna för behandlingen samt hur man vid polisen följer principerna och skyldigheterna som gäller dataskydd med tanke på tillgodoseende av den registrerades rättigheter. Anvisningen ska också utgöra en praktisk anvisning för polispersonalen i anslutning till den registrerades rättigheter och en informativ handling till den registrerade.

Denna anvisning kompletterar Polisstyrelsens föreskrift om polisens informationshantering¹.

2 Strategiska avsikter för polisens dataskydd

I polisens verksamhet säkerställer man att den information som behövs i verksamheten utarbetas, hanteras och uppdateras med enhetliga förfaringssätt och principer samtidigt som integritetsskyddet tryggas. Dessutom säkerställs en datasäker, effektiv informationsförmedling och informationshantering både internt och externt.

Polisens informationshanteringspolicy är den högsta normen som styr polisens datasäkerhet, dataskydd och informationens livscykelhantering, dvs. polisens informationshantering som helhet. I informationshanteringspolicyn ställs målen upp för polisens informationshantering och de viktigaste förfaringssätten och genomförandesätten fastställs vid sidan om ansvaren och rollerna för att nå dessa mål.

Vid polisen samlas personuppgifter in för vissa uttryckliga och lagliga syften och de behandlas inte på ett sätt som är oförenligt med dessa syften. Personuppgifterna behandlas för att utföra de uppgifter som åläggs polisen och för att utöva befogenheter i de syften och den omfattning som fastställs i lag. Polisen sörjer för att de personuppgifter som behandlas är tillräckliga, väsentliga och nödvändiga för sitt lagliga användningsändamål. I fråga om behandlingen av personuppgifter är planeringen, anvisningarna och utbildningen grundlig.

---

¹ Polisens informationshanteringspolicy (POL-2022-59874, 25.10.2022)

De personuppgifter som behandlas i polisens uppgifter är exakta och uppdaterade. Vid polisen vidtas alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att uppgifter som är felaktiga i förhållande till syftena med behandlingen raderas eller rättas utan dröjsmål. Personuppgifterna sparas i ett format som gör att den registrerade endast kan identifieras så länge det är nödvändigt för att tillgodose syftena med behandlingen av personuppgifter. Polisens informationssystem och verksamhets sätt genomförs genom att iaktta principen om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard.

Vid polisen skapas förutsättningar för att tillgodose den registrerades rättigheter enligt lagstiftningen. Heltäckande information ges om polisens register, de personuppgifter som polisen behandlar för olika användningsändamål och den registrerades rättigheter. Den registrerade ges också tillfälle att utöva sin rätt till insyn och kräva att uppgifter rättas, utplånas och att behandlingen begränsas på det sätt som lagstiftningen berättigar till. Samtidigt sörjer polisen också för att de registrerades övriga rättigheter tillgodoses.

3 Lagstiftning som ska tillämpas på behandlingen av personuppgifter

Enligt Finlands grundlag (731/1999) ska utövandet av offentlig makt grunda sig på lagen och lagen ska iakttas noggrant i all offentlig verksamhet. I polisens verksamhet styr lagstiftningen all behandling av personuppgifter.

En viktig lag med tanke på behandling av personuppgifter vid polisen är lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019, polisens personuppgiftslag). Lagen innehåller bestämmelser som kompletterar den allmänna lagstiftningen och som tillämpas på behandlingen av de personuppgifter som är nödvändiga för att utföra de uppgifter som åläggs polisen enligt 1 kap. 1 § i polislagen (872/2011). I och med att EU:s allmänna dataskyddsförordning (EU 2016/679, den allmänna dataskyddsförordningen) och den kompletterande och preciserande dataskyddslagen (1050/2018) samt dataskyddslagen avseende brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018, dataskyddslagen avseende brottmål) trädde i kraft har författningsgrunden differentierats så att samma bestämmelser inte längre kan tillämpas på all behandling av personuppgifter.

Dataskyddslagen avseende brottmål tillämpas på behandlingen av personuppgifter vid polisen när det är fråga om förebyggande, avslöjande och utredning av brott eller förande av brott till åtalsprövning eller skydd mot eller förhindrande av hot mot den allmänna säkerheten i samband med förebyggande, avslöjande och utredning av brott eller förande av brott till åtalsprövning.

Dataskyddslagen avseende brottmål tillämpas också på polisens åtgärder som gäller störningar när man inte på förhand vet om de hänför sig till ett brott. Till sådana åtgärder hör också att använda befogenheter som åläggs polisen i polislagen eller någon annanstans i lagstiftningen till exempel i

samband med demonstrationer, stora idrottsevenemang och upplopp. Till de nämnda åtgärderna hör också att upprätthålla lag och ordning som har ålagts polismyndigheterna eller andra lagövervakningsmyndigheter när det är viktigt för att skydda mot och förebygga hot mot den allmänna säkerheten och grundläggande intressen i samhället som skyddas genom lag när dessa kan leda till ett brott.

Dataskyddslagen avseende brottmål tillämpas på behandlingen av personuppgifter vid polisen:

- för att utföra en uppgift som gäller utredning av förundersökning, polisutredning eller annan brottsutredning eller överlämnande till åtalsprövning, en uppgift som gäller upprätthållande av allmän ordning och säkerhet och en annan tillsynsuppgift som föreskrivs polisen (inkl. tillståndsovervakning i samband med polisens fältuppgifter)
- för att utföra en uppgift som gäller förebyggande och avslöjande av brott
- för kvalitetssäkring av DNA-prov
- beträffande uppgifter om informationskällor när de syften som föreskrivs gäller undersöknings- och övervakningsuppgifter eller för syften som föreskrivs för att förebygga och avslöja brott och
- när uppgifter behandlas inom ramen för en i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen avsedd uppgift som hänför sig till skyddet av den nationella säkerheten.

Den allmänna dataskyddsförordningen och den kompletterande dataskyddslagen tillämpas på behandlingen av personuppgifter:

- i uppgifter som gäller tillståndsförvaltning
- vid utförande av sådana tillsynsuppgifter som separat föreskrivs i lag och som inte är förknippade med förebyggande, avslöjande och utredning av brott eller förande av brott till åtalsprövning eller skydd mot eller skydd mot eller förhindrande av hot mot den allmänna säkerheten (särskilt tillståndsovervakningen i andra än polisens fältuppgifter)
- beträffande uppgifter om informationskällor när det gäller syften som behandlas i polisens övriga lagstadgade uppgifter
- i övriga uppgifter enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen som inte gäller förebyggande, avslöjande och utredning av brott eller förande av brott till åtalsprövning eller skydd mot eller skydd mot eller förhindrande av hot mot den allmänna säkerheten samt i personal-, ekonomi-, lokal- och materialförvaltningen.

På rätten att få personuppgifter och på annat utlämnande av personuppgifter ur en myndighets personregister tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen). Behandlingen av personuppgifter vid polisen påverkas förutom av den allmänna dataskyddslagstiftningen även av lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019, informationshanteringslagen).

Bestämmelser om behandling av personuppgifter i anslutning till polisens uppgifter finns bland annat i förundersökningslagen (805/2011), tvångsmedelslagen (806/2011), lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017), lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017), lagen om vittnesskyddsprogram (88/2015), lagen om nödcentralsverksamhet (692/2010), lagen om utredande av dödsorsak (459/1973), lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen (615/2020) och lagen om användning av flygpassageraruppgifter för bekämpning av terroristbrott och grov brottslighet (657/2019).

Polisens befogenheter i anslutning till informationshantering föreskrivs i samma bestämmelser där polisens övriga befogenheter föreskrivs. I behandlingen av personuppgifter som inhämtats med polisens befogenheter följs bestämmelserna i den allmänna lagstiftningen om dataskydd och polisens personuppgiftslag om inte befogenhetsbestämmelserna eller någon annan speciallagstiftning innehåller strängare villkor eller krav som gäller behandling av personuppgifter.

4 Centrala begrepp i anslutning till den registrerades rättigheter

Med **personuppgifter** avses varje upplysning som direkt eller indirekt avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (en registrerad). Som identifierad betraktas en fysisk person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt utifrån identifikationsuppgifter som till exempel namn, personbeteckning, positionsdata, nätidentifikationsuppgifter eller en eller flera fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala faktorer som är kännetecknande för personen.

Med **genetiska uppgifter** avses personuppgifter som rör sådana nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken för en fysisk person som ger unik information om personens fysiologi eller hälsa, och som härrör från en analys av ett biologiskt prov från personen i fråga eller som erhållits på annat sätt.

Med **biometriska uppgifter** avses personuppgifter som tagits fram genom en särskild teknisk behandling som rör en fysisk persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken och som möjliggör eller bekräftar unik identifiering av personen i fråga.

Med **uppgifter om hälsa** avses personuppgifter som rör en fysisk persons fysiska eller psykiska hälsa och som ger information om personens hälsotillstånd.

Med **behandling av personuppgifter** avses insamling, registrering, organisering, strukturering, bevarande, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, utplåning eller förstöring samt någon annan åtgärd eller

kombination av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter.

Med **personuppgiftsansvarig** avses en behörig myndighet som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter eller som enligt lag har till uppgift att föra ett register.

Med **personuppgiftsincident** avses en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.

Med **register** avses en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga enligt särskilda kriterier, oavsett om samlingen är centraliserad, decentraliserad eller spridd på grundval av funktionella eller geografiska förhållanden.

5 Roller och ansvar i ärenden som gäller den registrerades rättigheter

5.1 Roller och ansvar i andra handlingar

Roller och ansvar på högre nivå som gäller polisens dataskydd, datasäkerhet och informationens livscykelhantering beskrivs i polisens informationshanteringspolicy. Mer detaljerade roller och ansvar gäller tillgodoseendet av den registrerades rättigheter vid polisen fastställs i denna handling.

5.2 Polisstyrelsen

Polisstyrelsen ansvarar för att det vid polisen har fastställts ansvar, skyldigheter, processer och metoder för genomförande i de ärenden som gäller den registrerades rättigheter. Till Polisstyrelsens ansvar hör också att ge aktuella och innehållsmässigt relevanta anvisningar om hur den registrerades rättigheter ska tillgodoses vid polisen, att ställa omfattande och uppdaterat informationsmaterial till den registrerades förfogande, att ordna utbildning för personalen på det sätt uppgifterna förutsätter och att skapa tillräckliga verksamhetsförutsättningar för uppgifter som gäller den registrerades rättigheter.

5.3 Polisenheterna

Polisenheten ansvarar för att det finns tillräckliga resurser, tillräcklig kompetens och handledning i enheten för uppgifterna som gäller tillgodoseendet av den registrerades rättigheter och att organiseringen, skötseln, ansvaren och tillsynen av uppgifterna följer dataskyddslagstiftningen och Polisstyrelsens styrning.

Polisinrättningarna hör till de andra polisenheter enligt 41 § 2 mom. i polisens personuppgiftslag som vid sidan av den personuppgiftsansvarige

tar emot begäranden om utövande av registrerades rätt till insyn och som lämnar ut nödvändiga personuppgifter och övriga uppgifter för granskning på det sätt som meddelas i denna anvisning samt även i övrigt genomför uppgifter som gäller den registrerades rättigheter på det sätt som fastställs i denna anvisning.

Polisenheterna ska utse en kontaktperson för uppgifter som gäller tillgodoseende av rätten till insyn för den registrerades rättigheter och utse ett tillräckligt antal övriga anställda och för dessa ett tillräckligt antal ersättare för uppgifter som gäller tillgodoseendet av den registrerades rättigheter. Arbetsbeskrivningarna för personer som sköter dataskyddsuppgifter ska innehålla anteckningar om de uppgifter som hör till rollerna, och polisenheten ska skapa förutsättningar för en framgångsrik skötsel av uppgifterna. Polisenheten ska se till att kontaktpersonen för rätten till insyn har tillräcklig expertis om lagstiftningen om behandling av personuppgifter och praxis som gäller dataskydd samt färdigheter att sköta de uppgifter som hör till befattningens ansvarsområde.

Polisenheten ska sörja för att polisenhetens interna processer och handlingssätt har genomförts på ett adekvat och genomgripande sätt inom polisenhetens verksamhetsområde så att den registrerade har möjlighet att framställa begäranden på flera kundserviceställen av polisen på ett ändamålsenligt sätt.

Polisenheterna ska också sörja för att uppdaterad och fullständig information och kontaktuppgifter till kontaktpersonen för rätten till insyn finns tillgängliga för den registrerade som pappersdokument i alla polisens kundserviceställen². Polisenheten ska också följa och övervaka att gällande anvisningar och lagstiftning iakttas i uppgifter som gäller den registrerades rättigheter.

5.4 Kontaktperson för rätten till insyn

Kontaktpersonen för rätten till insyn har i uppgift att handleda och ge råd till den registrerade i dataskyddsärenden samt sköta praktiska åtgärder och uppgifter som gäller tillgodoseendet av rätten till insyn i den egna enheten i enlighet med sin uppgiftsbeskrivning. Till kontaktpersonens uppgifter hör också att ge stöd till enhetschefen och den ansvariga personen för dataskyddet som enheten utsett samt att samarbeta med Polisstyrelsen i ärenden som gäller den registrerades rättigheter.

6 Den registrerades rättigheter

Bestämmelser om de registrerades rättigheter som ska tillämpas i polisens verksamhet finns huvudsakligen i 4 kap. i dataskyddslagen avseende brottmål och 3 kap. i dataskyddsförordningen. Dataskyddslagen och polisens personuppgiftslag innehåller bestämmelser om den registrerades

---

² Motsvarar i fråga om innehållet och saken mappen Polisens personregister som utfärdats tidigare.

rättigheter och inskränkningar av dessa. Bestämmelser som gäller den registrerades rättigheter ingår i de ovannämnda lagarna men även i andra EU-författningar som styr behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet och i den nationella speciallagstiftningen, till exempel författningsgrunden som gäller Schengens informationssystem och Europaförordningen.

Den ärendehelhet som ska behandlas i samband med polisens uppgifter och det dithörande materialet har ofta ett sådant informationsinnehåll att även många andra personrelaterade uppgifter kan behandlas samtidigt. När den registrerades rättigheter tillgodoses är det av denna anledning därför viktigt att fästa särskild uppmärksamhet vid att även andra personers dataskyddsrättigheter säkerställs på ändamålsenligt sätt.

Den personuppgiftsansvarige måste också göra det lättare att utöva den registrerades rättigheter. Vid polisen genomförs uppgifter och skyldigheter som gäller den registrerades rättigheter på de sätt och enligt de principer som fastställs i denna anvisning.

6.1 Information till den registrerade

Då informationen om behandling av personuppgifter är genomskinlig och av hög kvalitet byggs förtroende för polisens verksamhet och den registrerade ges tillfälle att utnyttja sina lagstadgade rättigheter.

I polisens webbtjänst finns dataskyddsinformationen centraliserat på adressen <https://poliisi.fi>. I dataskyddsavsnittet på webbplatsen, "Hantering av personuppgifter inom polisen", finns allmän information om dataskydd tillgänglig för alla, offentliga dataskydds- och informationshanteringsbeskrivningar samt blanketter för utövande av rätt till insyn och för att kräva utplåning, rättelse av uppgifter samt begränsning av behandlingen.

Den personuppgiftsansvarige ska också förvalta ett skriftligt register över behandling av personuppgifter som ska innehålla de uppgifter som fastställts närmare i lagen. Registret över behandling är i princip avsett endast för organisationens interna bruk och överlämnas separat på begäran till tillsynsmyndigheten för att övervaka att dataskyddslagstiftningen iakttas. För att informera den registrerade kan ett register över behandling också upprättas vid polisen som en delvis eller helt offentlig handling om det är ändamålsenligt och sekretessbelagd information inte behöver inkluderas i den offentliga delen av registret.

Polisen ger efter behov information även bland annat i kundservicesituationer, på blanketter och handlingar som används i samband med kundservice samt i den mån det är möjligt när uppgifter som hör till fältarbetet utförs. Kameraövervakning i fastigheter och polisens tekniska övervakning meddelas i fältarbetet med informationsskyltar eller på något annat tillräckligt sätt.

Den registrerade informeras i regel på följande sätt:

Strategiska avsikter, ansvar/pålitlighet

- Informationshanteringspolicyn samt övriga offentliga anvisningar och föreskrifter som gäller datasäkerhet och dataskydd samt informationens livscykelhantering.

Informationshandlingar och -sätt

- Dataskyddsbeskrivningar och register över behandling (till offentliga delar).
- Sidor med dataskyddsinformation i polisens webbtjänst.
- Informationsmaterial i pappersformat på polisens kundserviceställen.
- Information i elektroniska tjänster och i samband med kundservice.
- Svar på medborgarförfrågningar som gäller dataskydd.
- Information som ska inkluderas i polisens beslut och meddelanden.
- Via polisens dataskyddsansvarige, polisenhetens ansvarsperson för dataskydd och kontaktpersonen för rätten till insyn

6.2 Den registrerades rätt till insyn

6.2.1 Allmänt

23 § i dataskyddslagen avseende brottmål innehåller bestämmelser om rätten till insyn och artikel 15 i dataskyddsförordningen bestämmelser om den registrerades rätt till tillgång (den registrerades rätt till insyn).

Den registrerades rätt till tillgång till de egna uppgifterna spelar en viktig roll med tanke på tillgodoseendet av den registrerades rättigheter. Den registrerades rätt till tillgång till sina personuppgifter möjliggör bland annat att den registrerade även själv kan känna till om personuppgifterna behandlas lagenligt och granska detta. Dessutom får den registrerade på detta sätt hjälp med att avgöra om uppgifterna som gäller honom eller henne är riktiga och aktuella.

6.2.2 Principer och omfattning i anslutning till utövande av rätt till insyn

I polisens personuppgiftslag har bestämmelserna om polisens riksomfattande informationssystem och polisens övriga personregister numera ersatts med bestämmelser om nödvändiga användningssyften för personuppgifter för att utföra polisens lagstadgade uppgifter och informationsinnehållen i de personuppgifter som behandlas (ändamålsbaserad lagstiftning).

Med register avses i lagen uttryckligen ett logiskt, inte ett fysiskt register. Begreppet logiskt register betyder att samma register omfattar alla de uppgifter som används i samma ändamål oberoende av hur och var de har sparats och att kortvariga filer och olika generationer av inspelningar som uppstår i informationsbehandlingen inte räknas som olika register när den

personuppgiftsansvarige besitter dem och de används för de ändamål som fastställts för registret.

Den registrerade har i princip rätt att av den personuppgiftsansvarige få information om huruvida personuppgifter om dem behandlas. Om personuppgifter behandlas ska den personuppgiftsansvarige ge den registrerade en kopia av de personuppgifter som behandlas eller lämna ut uppgifterna för granskning på något annat sätt som överenskomms separat. Utifrån rätten till insyn har den registrerade också rätt att få veta om den personuppgiftsansvarige inte behandlar uppgifter om honom eller henne.

Rätten till insyn kan inte utövas via en annan person, men personen som utövar rätten till insyn kan ha med sig ett biträde. En vårdnadshavare har i princip rätt att granska uppgifterna om ett barn som står under hans eller hennes vårdnad. Rätten att utöva rätt till insyn kan också grunda sig på domstolens förordnande. En intressebevakare har till exempel rätt att granska sin huvudmans personuppgifter för dennes räkning om rätten att utöva rätt till insyn ingår i förordnandet som getts till intressebevakaren.

Enligt förvaltningslagen (434/2003) har en minderårig som fyllt femton år och hans eller hennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare rätt att var för sig föra talan i ett ärende som gäller den minderårigas person eller personliga fördel eller rätt. Ett barn som fyllt 15 år har alltså själv rätt att granska personuppgifter som gäller honom eller henne. Även ett barn under 15 år har rätt att granska sina egna personuppgifter om han eller hon i förhållande till sin ålder, utvecklingsnivå och ärendets art förstår innebörden av ärendet. För en person under 15 år bedöms självbestämmanderätten och ovannämnda kriterier fall för fall.

Radering och arkivering av personuppgifter som ska behandlas i samband med uppgifter som hör till tillämpningsområdet för polisens personuppgiftslag föreskrivs i 5 kap. i polisens personuppgiftslag.

I denna anvisning fastställs ingen rätt till insyn för den registrerade i fråga om personuppgifter vars användningssyfte endast följer 7 § i arkivlagen (831/1994) (till exempel arkivregister för utredning och handräckning).

6.2.3 Tidsfrister och principer i anslutning till behandling av ett ärende som gäller rätt till insyn

Tidsfristen i anslutning till behandling av ett ärende som gäller rätt till insyn beror på till vilket tillämpningsområde för lagstiftningen behandlingen av personuppgifter hör som begäran om utövande att rätt till insyn gäller. Utgångspunkten är ändå att de personuppgifter som den registrerade begär alltid lämnas ut utan dröjsmål oberoende av tidsfristerna.

Personuppgifter som hör till tillämpningsområdet för dataskyddsförordningen ska i princip lämnas ut inom en månad efter att begäran har framställts. Tidsfristen kan vid behov förlängas med högst två månader med beaktande av hur komplicerade och hur många begäranden det är fråga om. Den personuppgiftsansvarige ska då inom en månad efter

att begäran har kommit in meddela den registrerade att tidsfristen förlängs samt orsakerna till dröjsmålet.

Personuppgifter som gäller tillämpningsområdet för dataskyddslagen avseende brottmål ska lämnas ut senast tre månader efter begäran. Som vägran av rätt till insyn räknas enligt dataskyddslagen avseende brottmål att den personuppgiftsansvarige inte har lämnat ett skriftligt svar till den registrerade inom tre månader efter att begäran kommit in.

Med avvikelse från det som sagts ovan ska personuppgifter sparade i det nationella Schengens informationssystem enligt rättsgrunden för Schengens informationssystem lämnas ut för granskning senast två månader efter att begäran framställts. Efter att den nya rättsliga grunden träder i kraft kommer tidsfristen att förkortas till en månad.

Polisen får ofta sådana begäranden som gäller utövande av rätt till insyn där begäran samtidigt gäller till exempel personuppgifter som hör till tillämpningsområdet för både den allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddslagen avseende brottmål. I dessa fall kan det vara ändamålsenligt att lämna ut personuppgifter för granskning i flera omgångar så att tidsfristerna i lagen kan följas. Då är det bra att informera den registrerade om varför han eller hon först fick endast en del av sina personuppgifter

6.2.4 Att framställa och ta emot begäran om utövande av rätt till insyn

Sättet att framställa och ta emot en begäran om utövande av rätt till insyn beror på till vilken lags tillämpningsområde behandlingen av personuppgifter hör som begäran om utövande av rätt till insyn gäller.

När de registrerade utövar sin rätt till insyn ska de enligt polisens personuppgiftslag framställa en personlig begäran till polisinrättningens kundserviceställe eller till den personuppgiftsansvarige samt styrka sin identitet om begäran gäller personuppgifter som hör till tillämpningsområdet för polisens personuppgiftslag. Förfarandet som det föreskrivs om i polisens personuppgiftslag tillämpas också för behandling av personuppgifter som anknyter till tillämpningsområdet av en annan lag om det föreskrivs särskilt om detta i lagen. Inom polisen tas begäranden som gäller utövande av rätten till insyn inte emot vid centralkriminalpolisen eller Polisyркeshögskolan, med undantag av personuppgifter som ingår i polisenhetens eget registerföringsansvar.

Enligt polisens personuppgiftslag kan i princip en begäran framställas genom att använda stark autentisering som avses i lagen om stark autentisering och betrodde elektroniska tjänster (617/2009). En sådan tjänst har dock ännu inte införts vid polisen. Därför kan begäranden om rätt till insyn än så länge inte framställas och tas emot via e-tjänsterna.

Polisens personuppgiftslag tillämpas på behandlingen av personuppgifter till exempel när personuppgifter behandlas i utrednings- och

övervakningsuppgifter, för att förhindra eller avslöja brott, i internationellt polissamarbete och i polisens övriga lagstadgade uppgifter om inte något annat har föreskrivits separat. Polisens övriga lagstadgade uppgifter som hör till tillämpningsområdet för polisens personuppgiftslag är till exempel uppgifter med anknytning till tillståndsförvaltningen och sådana övervakningsuppgifter som separat åläggs polisen i lag som inte är förebyggande, avslöjande, utredning av brott eller förande av brott till åtalsprövning eller skydd mot eller förhindrande av hot mot den allmänna säkerheten.

Beträffande andra personuppgifter än de som gäller tillämpningsområdet för polisens personuppgiftslag kan en begäran om utövande av rätt till insyn framställas till den personuppgiftsansvarige med ett dokument som undertecknats egenhändigt eller bekräftats på ett annat motsvarande sätt eller personligen hos den personuppgiftsansvarige, om inte något annat har föreskrivits i lag.

För att underlätta tillgodoseendet av rätten till insyn har separata blanketter utarbetats där dokumentet som lämpar sig för ärendet som gäller rätt till insyn ska väljas i enlighet med innehållet i begäran. Begäran kan också framställas med ett annat dokument. I polisenheten ska personen som tar emot blanketten för rätt till insyn eller en motsvarande handling bekräfta identiteten hos den som framställer begäran och göra nödvändiga anteckningar i handlingen. Den som tar emot begäran ska också säkerställa att person- och kontaktuppgifterna som antecknats i handlingen om rätt till insyn samt andra uppgifter har antecknats i handlingen i tillräcklig omfattning och tydligt.

På polisens webbplats (<https://poliisi.fi>) finns följande allmänt tillgängliga blankettyper för rätt till insyn:

- Utövande av rätt till insyn
- Begäran om granskning till dataombudsmannen.
- Begäran om granskning till Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol).

En begäran som gäller utövande av rätt till insyn ska specificeras med tillräcklig exakthet så att det av begäran tillräckligt noggrant framgår vilket av polisens register eller vilken del av ett register begäran gäller eller vad syftet med behandlingen av personuppgifter är. Att specificera begäran tillräckligt är nödvändigt beträffande polisens uppgifter eftersom polisen behandlar stora mängder uppgifter om den registrerade för olika användningssyften och i ett stort antal olika register där datamängden kan vara centraliserad, decentraliserad eller indelad på funktionella eller geografiska grunder.

Om en begäran som skickats till polisen om utövande av rätt till insyn har bristfälligt eller oklart innehåll ska den som ansvarar för behandlingen av begäran uppmana den registrerade att inom utsatt tid komplettera handlingen om det inte är uppenbart onödigt för att avgöra ärendet. Den

registrerade ska samtidigt underrättas om hur begäran ska kompletteras eller preciseras. Begäran är bristfällig med tanke på behandlingens syfte om den har riktats till polisens alla uppgifter och informationssystem utan att precisera dem.

Om rätten till insyn utövas för ljud- och bildupptagningar som har samlats med hjälp av teknisk utrustning ska man meddela det ärende eller användningssyfte i vilken ljud- och bildupptagningar har samlats samt alltefter situationen också händelseplatsen och en så exakt tid som möjligt när upptagningen till exempel med ett kameraövervakningssystem har gjorts för att den registrerades uppgift ska kunna sökas. Ibland kan det vara nödvändigt att den som framställer begäran bifogar sin egen bild till begäran om rätt till insyn för att söka fram uppgiften.

Den registrerades begäran om utövande av rätt till insyn som framställs personligen tas vid polisen emot på sådana kundserviceställen i vilka mottagning av begäranden som gäller rätten till insyn har förordnats som uppgift av kundservicestället. I kundservicesituationen ska den registrerade i mån av möjlighet ges hjälp med att framställa begäran samt alltefter situationen även med att fylla i handlingarna. Av en begäran som gäller utövande av rätt till insyn ges i samband med kundservicesituationen en kopia till den registrerade efter att det har antecknats att begäran har tagits emot.

Handlingar som gäller ett ärende med rätt till insyn och andra uppgifter som gäller ärendet ska efter att begäran tagits emot utan obefogat dröjsmål lämnas till de personer som behandlar ärenden som anknyter till rätten till insyn vid polisenheten i enlighet med den interna process och anvisningar om handlingssätt som polisenheten har fastställt.

Handlingar med begäran ska införas i polisens ärendehanterings-, besluts- och arkiveringssystem för administrativ ärendehantering (Acta) för fortsatt behandling på det sätt som anvisas separat.

6.2.5 Behandling av ärende som gäller rätt till insyn och uppgifter i polisenheten

Ärendet som gäller rätten till insyn behandlas och tillgodoses i princip av den polisenhet som tagit emot begäran om inte något annat har förordnats, anvisats eller överenskommit. Om behandlingen av begäran inte hör till polisenhetens befogenhet eller uppgifter ska polisenheten utan dröjsmål överföra behandlingen av ärendet i den mån det behövs till en myndighet eller en part som den anser vara behörig. Den registrerade ska alltid underrättas om att behandlingen av ärendet har överförts.

Polisinrätningarna är de andra polisenheter som avses i 41 § 2 mom. i polisens personuppgiftslag och som behandlar och tillgodoser rätten till insyn i princip beträffande personuppgifter som samlats in för följande behandlingssyften:

- Behandling av personuppgifter i undersöknings- och övervakningsuppgifter.
- Behandling av personuppgifter vid förhindrande eller avslöjande av brott.
- Behandling av personuppgifter i polisens uppgifter som gäller larmmeddelanden (polisens uppgifter i nödcentralsdatasystemet).
- Behandling av personuppgifter i uppgifter som hör till polisen enligt invandrarlagen (polisens uppgifter i ärendehanteringssystemet för invandrarärenden).
- Behandling av personuppgifter i polisens övriga lagstadgade uppgifter.
- Behandling av personuppgifter i det nationella systemet inom Schengens informationssystem.
- Personregister som polisenheten själv har registerföringsansvaret för och dithörande behandling av personuppgifter.
- Diarieuppgifter som sparats i polisens ärendehanterings-, besluts- och arkiveringssystem för administrativ ärendehantering (Acta).

Register och informationsmaterial som omfattas av polisinrättingarnas ansvar för utövande av rätt till insyn har specificerats närmare i bifogade bilaga (Bilaga 1).

Polisstyrelsen behandlar ärenden som gäller rätt till insyn beträffande andra än de register och informationsmaterial som innehåller personuppgifter och som nämns i bilagan där Polisstyrelsen är personuppgiftsansvarig. Den polisenhet som har tagit emot begäran ska utan dröjsmål överföra ärendet till denna del till Polisstyrelsen för behandling. I situationer som inte är entydiga eller som annars är oklara ska förfaringssätten överenskommas med Polisstyrelsens informationshantering innan ärendet överförs.

Det bör beaktas vid behandling av ett ärende som gäller rätten till insyn att det i sammanvända informationssystem kan finnas logiskt separerade uppgifter som hör till flera olika myndigheters registerföringsansvar. I informationssystemet för polisärenden (PATJA) behandlas till exempel också uppgifter som hör till Tullens och Gränsbevakningsväsendets registerföringsansvar. Polisen sköter begäranden som gäller utövande av rätt till insyn endast för uppgifter som hör till polisens registerföringsansvar. I samband med ett ärende som gäller rätt till insyn som behandlas av polisen får förekomsten av uppgifter om den registrerade som hör till andra personuppgiftsansvarigas ansvar inte röjas till den registrerade.

Den polisenhet som tagit emot begäran utför i princip även de registergranskningar som begäran förutsätter samt skriver ut eller på annat sätt tar ut ur informationssystemen de uppgifter som behövs när rätten till insyn tillgodoses och i annan behandling. Beträffande vissa informationssystem och informationsmaterial har getts praktiska anvisningar om förfaringssätt som avviker från föregående och som förklaras noggrannare i bilagan (Bilaga 2).

Mer detaljerade anvisningar om handlingsätt som gäller informationssystemet för polisärenden (PATJA) kommer att beskrivas i en separat handbok om rätten till insyn för informationssystemet för polisärenden (PATJA).

Innan uppgifterna överlämnas för granskning ska personuppgifter som gäller andra utomstående personer noggrant raderas ur materialet så att utomstående inte längre med de uppgifter som de har i sitt innehav kan återställa uppgifterna så att de kan identifieras (anonymisering). Personuppgifter som gäller myndigheter som deltagit i lagstadgade uppgifter som gäller anmälan eller ärendet raderas ändå i regel inte från materialet om det inte finns något särskilt behov att begränsa informationen av skäl som regleras i lag.

På motsvarande sätt ska alla sådana uppgifter som inte omfattas av rätten till insyn eller som av annan orsak inte får lämnas ut till utomstående raderas ur materialet. Om rätten till insyn behöver inskränkas endast för en del av uppgifterna raderas endast de uppgifter som kräver inskränkning ur informationsmaterialet på ovannämnda sätt och de övriga uppgifterna lämnas för granskning.

Enligt förundersökningslagen får uppgifter i en ljud- och bildupptagning lämnas ut bara genom att upptagningen överläts för att läggas fram hos förundersökningsmyndigheten, om det med beaktande av innehållet i upptagningen finns anledning att anta att utlämnandet av uppgifterna på något annat sätt kan leda till att integritetsskyddet för personer som förekommer på upptagningen kränks. När det gäller upptagningar av nödsamtal som har sparats i nödcentralsdatasystemet beskrivs handlingsätten som gäller lämnande av uppgifter i handboken om behandling av uppdrag i polisens utrycknings- och fältverksamhet³. Om villkoren uppfylls, lämnas en ljudupptagning för granskning i regel transkriberad.

Ur ljud- och bildupptagningar ska personuppgifter som gäller andra personer raderas innan uppgifterna kan lämnas ut för granskning, om det överhuvudtaget är möjligt och ändamålsenligt med tanke på upptagningens användningssyfte, innehåll och omfattning. Uppgifter kan anonymiseras exempelvis med Photoshop eller något annat bildbehandlingsprogram så att de maskeras eller på ett annat ändamålsenligt sätt som systemet möjliggör. Det bör också uppmärksammas särskilt att inte i samband med åtgärder avslöja identiteten av exempelvis anmälaren eller en annan person som har motiverad anledning att misstänka hot mot sitt eller sin familjs liv eller säkerhet om identiteten avslöjas för utomstående.

---

³ Anvisning om behandling av polisuppdrag i fältverksamhet och i utryckningsverksamhet (POL-2019-74271, 23.01.2020) Bilaga 1

6.2.6 Tillgodoseende av rätt till insyn

Rätten till insyn tillgodoses i princip genom att en kopia av personuppgifterna som behandlas skickas per post till den registrerade som rekommenderad försändelse med mottagningsbevis. På kopiorna som ges till den registrerade ska ändamålsenliga sekretessanteckningar göras. Om det av en teknisk eller annan motsvarande orsak inte kan göras anteckningar kan anteckningen och grunden för den uttryckas på ett annat sätt skriftligt eller muntligt⁴.

Förutom uppgifterna som lämnas ut för granskning ska en dataskyddsbeskrivning som gäller behandlingen av personuppgifter eller en offentlig beskrivning av behandlingsåtgärderna fogas till materialet som lämnas ut för granskning för att den registrerades övriga rätt till informationsåtkomst i anslutning till rätten till insyn ska uppfyllas. Om nedanstående uppgifter som gäller behandlingen av personuppgifter inte kan lämnas ut i en beskrivning ska uppgifterna ges till den registrerade på något annat ändamålsenligt sätt.

I samband med att rätten till insyn tillgodoses har den registrerade rätt att få även följande uppgifter som gäller behandlingen av hans eller hennes personuppgifter:

- Alla tillgängliga uppgifter om uppgifternas ursprung.
- Behandlingens syften, rättsgrunden och kategorier av personuppgifter som är föremål för behandlingen.
- Mottagare eller mottagargrupper av uppgifter som lämnats ut.
- Lagringstid för personuppgifter.
- Den registrerades rätt att kräva av den personuppgiftsansvarige att personuppgifterna om den registrerade rättas, utplånas eller att behandlingen av dem begränsas.
- Den registrerades rätt att lämna en åtgärdsbegäran till dataombudsmannen och dennes kontaktuppgifter.

Den registrerade har på separat begäran rätt att kontrollera sina uppgifter personligt även på polisinrättningen eller hos den personuppgiftsansvarige. På separat begäran kan materialet också skickas till den registrerade elektroniskt och krypterat på ändamålsenligt sätt förutsatt att detta inte medför orimliga olägenheter för tjänsteverksamheten med anledning av ett stort antal handlingar eller svårigheter med att omvandla handlingen till elektroniskt format eller av någon annan jämförbar orsak.

Uppgifterna som gäller ärendet om rätt till insyn ska ges till den registrerade i förståelig form. Att lämna ut uppgifter för granskning innebär att undersöka uppgifterna (handlingar eller utskrifter) i den omfattning de finns sparade i polisens register och som den registrerade själv har rätt att granska.

---

⁴ Föreskrift om säker behandling av information vid polisen (POL-2020-69511, 17.12.2020)

Om det i utskrifter från polisens personregister har använts förkortningar, ska de förklaras för den registrerade för att undvika oklarheter.

Om den registrerade vill granska uppgifter om sig själv i samband med ett personligt besök hos polisen ska han eller hon för tillgodoseendet av rätten till syn skriva ut uppgifterna som i regel ska granskas på papper. När rätten till insyn tillgodoses ska det beaktas att åtgärderna vidtas i lämpliga lokaler med hänsyn till dataskydds- och datasäkerhetskraven. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid att uppgifterna inte får lämnas ut för granskning genom att uppgifterna visas för den registrerade direkt i informationssystemen eller på något annat sätt som äventyrar datasäkerheten.

I polisens ärendehanterings-, besluts- och arkiveringssystem för administrativ ärendehantering (Acta) ska man i anslutning till ett ärende som gäller rätt till insyn spara åtminstone följande handlingar och uppgifter som gäller behandlingen av rätten till insyn:

- Begäran om utövande av rätt till insyn jämte bilagor.
- Eventuella beslut om överföring av ärendet som gäller rätt till insyn.
- Utrednings- och åtgärdsbegäranden enligt bilaga 2 samt svar på dessa jämte bilagor
- En kopia av registeruppgifter som har lämnats för granskning till den registrerade eller information om att det register som insynen gäller inte har innehållit uppgifter om personen som utövar rätten till insyn.
- En utskrift ur systemet för begäranden om rätt till insyn i informationssystemet för polisärenden (PATJA) om begäran är riktad till detta system.
- En nödvändig specifikation av de registeruppgifter för vilka rätten till insyn är uppskjuten, inskränkt eller vägrad med fallspecifika motiveringar.
- Handlingar och svar som skickats till den registrerade.

6.2.7 Inskränkningar av rätt till insyn, indirekt rätt till insyn och logguppgifter

6.2.7.1 Inskränkningar av rätt till insyn

Den registrerades rätt till insyn har inskränkts i lag beträffande informationsmaterial i polisens personregister och behandlingssyften. Inskränkningar av rätten till insyn föreskrivs förutom i polisens personuppgiftslag, även i 24 och 28 § i dataskyddslagen avseende brottmål och 3 kap. i dataskyddsförordningen beträffande personuppgifter som hör till tillämpningsområdet för dataskyddsförordningen och i 34 § i dataskyddslagen. Bestämmelser om inskränkningar av rätten till insyn kan också finnas annanstans i lagstiftningen.

Utifrån polisens personuppgiftslag är den direkta rätten till insyn inskränkt beträffande de uppgifter som fastställts noggrannare nedan. Inskränkningarna gäller endast personuppgifter som ska behandlas i

tillämpningsområdet för dataskyddslagen avseende brottmål och kompletterar bestämmelserna om inskränkning av rätt till insyn fall för fall i dataskyddslagen avseende brottmål. Den registrerades rätt till insyn gäller inte:

- Uppgifter om informationskällor som avses i 9 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.
- Personuppgifter som gäller hemlig övervakning och särskild kontroll i Schengens informationssystem.
- Uppgifter om polisens taktiska och tekniska metoder som ingår i de personuppgifter som avses i 5–8 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.
- Observationsuppgifter, uppgifter om informationskällor eller uppgifter som används för teknisk undersökning.
- Personuppgifter som erhållits genom de inhämtningsmetoder som avses i 5 kap. i polislagen och 10 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011) samt med stöd av 157 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Utifrån ovannämnda bestämmelse gäller den registrerades rätt till insyn inte till exempel följande informationsmaterial och uppgifter som sparats i polisens personregister:

- Uppgifter som motsvarar de uppgifter i datasystemet för misstänkta som avses i polisens personuppgiftslag som hävts och som behandlas vid polisen för att förhindra och avslöja brott.
- Klassificerings- och observationsuppgifter om en person eller en gärning.
- Uppgifter som behandlas för att serieföra brott.
- Uppgifter som behandlas för att bedöma relevansen.
- Signalementsuppgifter som ämnesord, specialsignalement, fotografier, finger- och handavtryck, DNA-prov och deras klassificeringsuppgifter samt fotavtryck.
- Uppgifter som behandlas för att garantera säkerheten för den person som är föremål för polisens åtgärd eller myndighetens arbetssäkerhet och som gäller personens hälsotillstånd och uppföljningen av det eller behandlingen av personens sjukdom eller uppgifter om hur farlig eller oberäknelig personen är (säkerhetsuppgifter).
- Uppgifter sparade i polisens uppgifter i nödcentralsdatasystemet som är nödvändiga med tanke på personens egen säkerhet eller arbetssäkerhet, till exempel information om hur farlig eller oberäknelig ett objekt eller en person är.
- Uppgifter som gäller förvaringssäkerheten för personer som gripits, anhållits eller fängslats med stöd av förundersökningslagen, tvångsmedelslagen, polislagen eller någon annan författning.
- Efterlysningsuppgifter som registrerats för att observera en person.

- Efterlysningsuppgifter om personer som är föremål för observation och som rör sig med motorfordon som registrerats i uppgifterna om efterspanade motorfordon.

Behandlingen av personuppgifter vid skyddspolisen föreskrivs i 7 kap. i polisens personuppgiftslag och skyddspolisen är också personuppgiftsansvarig beträffande de personuppgifter som avses i kapitlet. Rätten till insyn gäller överhuvudtaget inte personuppgifter som skyddspolisen behandlar utifrån 7 kap. i polisens personuppgiftslag.

Bestämmelser om penningtvätsregistret finns i 3 § i lagen om centralen för utredning av penningtvätt. Centralen för utredning av penningtvätt vid Centralkriminalpolisen är personuppgiftsansvarig beträffande penningtvätsregistret. Den registrerade själv har inte rätt till insyn till andra än de uppgifter om frysningsbeslut som avses i 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen.

När villkoren uppfylls kan den registrerades rätt till insyn i enskilda fall inskränkas också på följande grunder som föreskrivs i dataskyddslagen och i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål, om det med hänsyn till den registrerades rättigheter är en proportionell och nödvändig åtgärd:

- i syfte att undvika menlig inverkan på förebyggande, avslöjande, utredning av brott eller på åtgärder som avser åtal för brott eller på verkställighet av straffrättsliga påföljder
- i syfte att trygga andra undersökningar, utredningar eller motsvarande förfaranden hos myndigheter
- i syfte att skydda den allmänna säkerheten
- i syfte att skydda den nationella säkerheten
- i syfte att skydda andra personers rättigheter.

Det ska också beaktas vid tillgodoseende av rätten till insyn att om den registrerades rätt till insyn helt eller delvis skjuts upp, inskränks eller vägras, ska den registrerades utan obefogat dröjsmål underrättas skriftligt om detta. Motiveringar till uppskjutning, inskränkning eller vägran ska då också ingå i meddelandet som ges i ärendet, om detta inte äventyrar syftet med vägran eller inskränkningen. Det är dock möjligt att redan information på allmän nivå ibland kan äventyra syftet med inskränkningen (exempelvis uppgiften om en pågående brottsutredning). I ett sådant fall har den personuppgiftsansvarige ingen skyldighet att berätta om anledningen till inskränkningen.

Den personuppgiftsansvarige är skyldig att förvara uppgifterna om de skäl på vilka uppskjutning, inskränkning eller vägran av rätten till insyn har grundat sig på, och dessa uppgifter ska på begäran lämnas till förfogande av övervakningsmyndigheten för att det på efterhand ska kunna utredas om grunderna till uppskjutning, inskränkning eller vägran av rätten till insyn har varit ändamålsenliga och tillräckliga. Om dessa uppgifter inte har ingått

i meddelandet till den registrerade, ska grunderna dokumenteras på en handling som upprättas separat.

Om tillgodoseende av rätten till insyn har skjutits upp beträffande något informationsmaterial, ska dessa uppgifter utan obefogat dröjsmål lämnas för insyn när grunderna för uppskjutning av rätten till insyn har upphört. Den polisenhet som ansvarar för ärendet som gäller rätten till insyn ska uppfölja och övervaka att rätten till insyn tillgodoses på ett behörigt sätt också när det gäller uppskjutna informationsmaterial.

Handlingar som anknyter till inskränkning av rätten till insyn och andra uppgifter om ärendet ska införas i systemet för ärendehantering, beslutsfattande och arkivering för polisens administrativa ärendehantering (Acta) för fortsatt behandling av ärendet.

6.2.7.2 Indirekt rätt till insyn

Den registrerade har rätt att begära att dataombudsmannen kontrollerar att behandlingen av personuppgifter, som med stöd av polisens personuppgiftslag och lagen om centralen för utredning av penningtvätt begränsas utanför den registrerades egen rätt till insyn, är lagenlig på det sätt som föreskrivs i dataskyddslagen avseende brottmål (indirekt rätt till insyn).

Den registrerade måste framställa begäran om utövande av indirekt rätt till insyn antingen direkt till dataombudsmannen eller till Polisstyrelsen eller till polisinspektionen i samband med ett personligt besök då även personens identitet ska styrkas. Den polisenhet som tagit emot begäran ska anteckna uppgifter som gäller mottagandet av begäran och bekräftande av identiteten i begäran och utan dröjsmål skicka den till dataombudsmannen för behandling.

Dataombudsmannen granskar personuppgifternas lagenlighet via Polisstyrelsen. Polisstyrelsen samordnar och inhämtar från polisförvaltningen de utredningar som ärendet kräver, registermaterial som hör till granskningen och övriga uppgifter som behövs i granskningen samt ger sitt utlåtande i ärendet utifrån en utredning som gjorts och erhållits i ärendet.

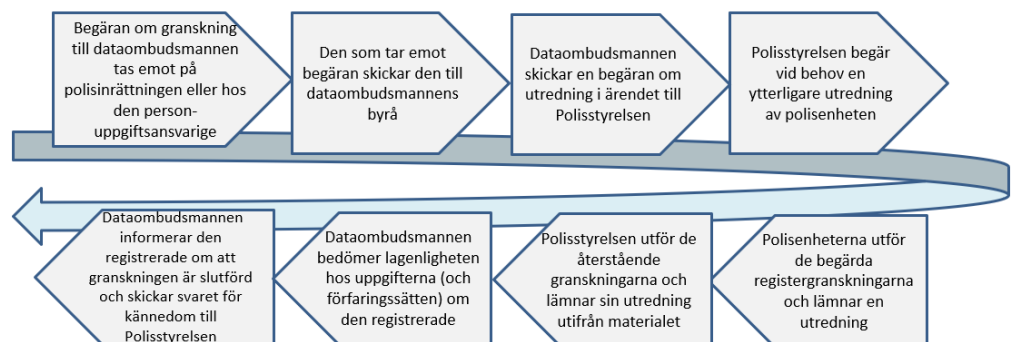

Bild: Processen som är förknippad med indirekt rätt till insyn vid polisen

Dataombudsmannen har meddelat sig fästa särskild uppmärksamhet i sin ovanbeskrivna granskningsverksamhet på sättet att behandla uppgifter, de behandlade uppgifternas nödvändighet och korrekthet, tidpunkten när uppgifterna har sparats samt möjligheten att den registrerades rättigheter tillgodoses. Dataombudsmannen har också konstaterat att dataombudsmannens svar till den registrerade inte innehåller uppgifter som erhållits i granskningen eller information om informationssystemet som granskas eller registret överhuvudtaget innehåller uppgifter som gäller den registrerade.

Handlingar som gäller ett ärende om indirekt rätt till insyn och andra uppgifter om ärendet ska införas i polisens ärendehanterings-, besluts- och arkiveringssystem för administrativ ärendehantering (Acta) för fortsatt behandling.

6.2.7.3 Logguppgifter

Den personuppgiftsansvarige och den som behandlar personuppgifter ska se till att logguppgifter förvaras om insamling, ändring, förfrågning, utlämnande, överföring, sammanförande och borttagning av personuppgifter som har utförts i deras automatiska databehandlingssystem.

Med hjälp av logguppgifter om förfrågningar och utlämnande ska man kunna utreda grunden för förfrågan och utlämnande, dag och klockslag för genomförande samt i mån av möjlighet uppgifter för personen som har hämtat in eller lämnat ut personuppgifter och identiteten av mottagare av dessa personuppgifter.

Logguppgifter får endast användas för granskning av lagenligheten av behandlingen, intern övervakning, säkerställande av integriteten och säkerheten av personuppgifter samt för straffrättsliga förfaranden.

Rätten till insyn i enlighet med dataskyddslagstiftningen gäller uppgifter som gäller den registrerade själv. Uppgifter som sparas i användningsloggen gäller de personer som har eller har haft användarbehörighet till polisens informationssystem i vilken logguppgifter samlas om behandling av uppgifter (= informationssystemets användare). Enligt ett beslut som har fattats av högsta förvaltningsdomstolen har en person som har registrerats i polisens egentliga informationssystem ingen rätt till insyn i uppgifterna i polisens användningsloggsystem, eftersom logguppgifterna inte är uppgifter som gäller honom eller henne själv⁵.

En särskild föreskrift har utfärdats om hantering av logguppgifter vid polisen⁶.

---

⁵ Den högsta förvaltningsdomstolen (HFD:2014:69, 8.5.2014) och dataombudsmannens beslut (Dnr 7681/152/18, 4.8.2020)

⁶ Hantering av logguppgifter vid polisen (POL-2021-4922, 15.12.2021)

6.3 Rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter

6.3.1 Allmänt

Personuppgifter som behandlas i samband med polisens lagstadgade uppgifter måste vara exakta och uppdaterade med hänsyn till syftet med behandlingen. Polisen ska sörja för att alla rimliga åtgärder har vidtagits för att säkerställa att uppgifter som är felaktiga i förhållande till syftena med behandlingen utplånas eller rättas utan dröjsmål.

Med anledning av omfattningen och särdragen beträffande behandlingen av personuppgifter vid polisen planeras och genomförs förfaringsätten och principerna som gäller förvaltning och uppdatering av uppgifterna för varje enskilt informationssystem på det sätt som polisens datasäkerhets- och dataskyddskrav förutsätter. I anslutning till behandlingen av personuppgifter görs normala förvaltnings- och uppdateringsåtgärder på ett separat anvisat sätt antingen direkt utifrån de personers behörighet som använder informationssystemet eller utifrån en separat begäran som lämnas till administratören för informationssystemet.

6.3.2 Tidsfrister och principer för rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter

Den personuppgiftsansvarige ska på eget initiativ eller på den registrerades yrkande utan obefogat dröjsmål rätta eller komplettera en personuppgift om den registrerade om uppgiften är felaktig eller bristfällig med tanke på syftet med behandlingen. Polisen ska också förhindra att en sådan uppgift sprids om uppgiften kan äventyra den registrerades integritetsskydd eller rättigheter.

Beträffande personuppgifter som hör till tillämpningsområdet för dataskyddsförordningen ska den personuppgiftsansvarige utan obefogat dröjsmål och i princip senast inom en månad efter att begäran framställts lämna ut uppgifter till den registrerade om de åtgärder som vidtagits med anledning av begäran. Tidsfristen kan vid behov förlängas med högst två månader med beaktande av hur komplicerade och hur många begäranden det är fråga om. Den personuppgiftsansvarige ska då inom en månad efter att begäran har kommit in meddela den registrerade att tidsfristen förlängs samt orsakerna till dröjsmålet. Om den personuppgiftsansvarige inte vidtar de åtgärder som den registrerade begärt måste den personuppgiftsansvarige utan dröjsmål och senast inom en månad meddela den registrerade orsakerna till detta.

Den personuppgiftsansvarige ska också på eget initiativ eller på yrkande av den registrerade utan obefogat dröjsmål utplåna personuppgifter som gäller den registrerade om behandlingen av dem strider mot bestämmelserna om lagenlighet, ändamålsbundenhet, relevanskrav, felfrihetskrav eller behandling av särskilda kategorier av personuppgifter i dataskyddslagen för brottmål.

Enligt lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet får en uppgift i registret som konstaterats vara felaktig bevaras tillsammans med den korrigerade uppgiften, om det behövs för att trygga de rättigheter som den registrerade, någon annan part eller en person som hör till polispersonalen har. Eftersom felaktiga uppgifter i detta fall inte får användas för andra än det ovannämnda syftet måste möjligheten att behandla uppgifterna i andra syften förhindras med tekniska metoder eller på annat ändamålsenligt sätt. En uppgift som konstaterats vara felaktig ska raderas genast när den inte längre behövs för att trygga rättigheterna.

En uppgift som har konstaterats vara felaktig får dock inte bevaras i det nationella systemet inom Schengens informationssystem.

I stället för att utplåna uppgifter ska den personuppgiftsansvarige dock begränsa behandlingen av uppgifterna om den registrerade bestrider uppgifternas korrekthet och det inte kan kontrolleras om uppgifterna är korrekta eller är felaktiga eller om personuppgifterna måste förvaras för bevisföring. Den registrerades rätt att begränsa behandlingen enligt dataskyddsförordningen tillämpas dock inte på den behandling av personuppgifter som avses i polisens personuppgiftslag.

Behandlingen måste begränsas i informationssystemen till exempel genom att överföra uppgifterna till ett annat system, med tekniska metoder eller på annat ändamålsenligt sätt förhindra användarnas åtkomst till personuppgifter som omfattas av begränsad behandling. Begränsningen av behandlingen av personuppgifter ska meddelas tydligt i samband med den uppgift som begränsningen gäller.

Innan begränsningen av behandlingen slopas ska den personuppgiftsansvarige meddela detta till den registrerade om behandlingen har begränsats på den grunden att den registrerade har bestridit uppgifternas korrekthet och det inte har kunnat kontrolleras om uppgifterna är korrekta eller felaktiga.

6.3.3 Mottagande av begäran och åtgärder i polisenheterna

Den registrerade har rätt att personligen framställa en begäran om rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter som polisen har registerföringsansvaret för i vilken polisenhet som helst. Den registrerade kan också välja att framställa begäran per e-post eller post.

Polisstyrelsen behandlar centraliserat alla ärenden som gäller rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter som polisen har registerföringsansvaret för. Den polisenhet som tagit emot begäran ska utan dröjsmål överföra ärendet till Polisstyrelsen. Den som framställt begäran ska informeras om att ärendet har överförts. Samtidigt ska den som framställt begäran underrättas om att Polisstyrelsen svarar honom eller henne direkt.

Om en begäran om rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter gäller andra än sådana uppgifter som hör till Polisstyrelsens registerföringsansvar ska polisenheterna på ovannämnda sätt överföra behandlingen av ärendet till behörig personuppgiftsansvarig.

Av en begäran om rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter bör det med tillräcklig noggrannhet framgå vems personuppgifter det är fråga om, vilka personuppgifter vid polisen som rättelsen eller utplåningen gäller (till exempel identifiering av anmälningar), varför uppgifterna enligt den registrerades uppfattning är bristfälliga, inexakta eller felaktiga med tanke på syftet med behandling och vilka ändringar den registrerade kräver i uppgifterna eller varför uppgifter enligt den registrerade bör utplånas.

Om det i en kundservicesituation i polisenheten kan konstateras att en begäran om rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter som lämnas till polisen eller en begäran som framställts på annat sätt har uppenbart bristfälligt eller oklart innehåll ska man hjälpa den registrerade att framställa och specificera begäran med tillräcklig noggrannhet samt vid behov med att fylla i de aktuella handlingarna. Också uppenbart bristfälliga och otydliga krav ska överföras till Polisstyrelsen för fortsatt behandling av ärendet.

Följande blanketter som gäller rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter är allmänt tillgängliga på polisens webbplats (<https://poliisi.fi/tietojen-poistaminen-ja-oikaiseminen>):

- Rättelse, utplåning av personuppgifter eller begränsning av behandlingen
- Rättelse, utplåning av personuppgifter eller begränsning av behandlingen i det nationella systemet inom Schengens informationssystem
- Rättelse, utplåning av personuppgifter eller begränsning av åtkomst för Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol)

Om den personuppgiftsansvarige inte godkänner den registrerades yrkande att rätta, utplåna eller begränsa behandlingen av personuppgifter ska den personuppgiftsansvarige skriftligt meddela detta samt grunderna för det till den registrerade. Uppgifter om vägran och grunderna för detta kan ändå helt eller delvis lämnas bort om detta är nödvändigt på de grunder som nämns i 28 § i dataskyddslagen avseende brottmål.

Den personuppgiftsansvarige ska också anmäla varje rättelse av oriktiga personuppgifter till den myndighet från vilken de oriktiga personuppgifterna kommer. Om personuppgifter har rättats, utplånats eller behandlingen av dem har begränsats, ska den personuppgiftsansvarige informera de mottagare till vilka den personuppgiftsansvarige har lämnat ut uppgifterna, förutom om detta visar sig vara omöjligt eller kräver orimliga

ansträngningar. Mottagaren ska rätta eller utplåna sådana personuppgifter som den har eller begränsa behandlingen av dem.

Om en polisenhet underställd Polisstyrelsen har rättat eller utplånat felaktiga personuppgifter ska denna polisenhet i den mån det är möjligt reda ut om uppgifterna har hunnit lämnas ut till utomstående. Om uppgifterna har lämnats ut ska polisenheten på ovannämnda sätt också anmäla detta till de mottagare som polisen lämnat ut de felaktiga uppgifterna till.

Handlingar och andra nödvändiga uppgifter som gäller rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter ska sparas i polisens system för ärendehantering, beslutsfattande och arkivering för administrativ ärendehantering (Acta). Om en eventuell överföring av ärendet ska en separat handling utarbetas och sparas i anslutning till materialet som gäller ärendet.

6.3.4 Begränsning av den registrerades rättigheter i ett ärende som gäller rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter

Rätten som gäller rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av den registrerades personuppgifter har i lag begränsats i 26 och 28 § i dataskyddslagen avseende brottmål, beträffande personuppgifter som hör till tillämpningsområdet för dataskyddsförordningen i 3 kap. i dataskyddsförordningen och beträffande begränsning av behandlingen i 45 § i polisens personuppgiftslag. Bestämmelser om rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter kan också finnas annanstans i lagstiftningen.

När villkoren uppfylls kan den registrerades rättigheter som gäller rättelse, utplåning och begränsning av behandlingen av personuppgifter i enskilda fall inskränkas också på följande grunder som föreskrivs i dataskyddslagen och i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål, om detta är proportionerligt och nödvändigt med hänsyn till de registrerades rättigheter:

- i syfte att undvika menlig inverkan på förebyggande, avslöjande, utredning av brott eller på åtgärder som avser åtal för brott eller på verkställighet av straffrättsliga påföljder
- i syfte att trygga andra undersökningar, utredningar eller motsvarande förfaranden hos myndigheter,
- i syfte att skydda den allmänna säkerheten
- i syfte att skydda den nationella säkerheten eller skydda andra personers rättigheter.

6.3.5 Övriga åtgärder som krävs med anledning av att personuppgifter som är felaktiga eller bristfälliga med tanke på syftet med behandlingen har observerats i polisenheterna

När det bedöms hur korrekta och aktuella uppgifterna är ska det beaktas att myndigheten inom gränserna för sin behörighet och prövningsrätt

beslutar om innehållet i den handling eller uppgift som ska införas i informationssystemet med beaktande av de lagstiftningsmässiga principer, förpliktelser och begränsningar som är förknippade med dataskyddet och behandlingen av personuppgifter. Uppgifter i en polisanmälan som gäller till exempel en osann angivelse är i princip inte, på det sätt som avses i dataskyddslagstiftningen, felaktiga i fråga om syftet med behandlingen av personuppgifter, även om den registrerade kan anse att uppgifterna är felaktiga och i sak osanna ur hans eller hennes synvinkel.

Polisen ändrar i princip inte beslutsuppgifter som införts i informationssystemet för polisärenden utifrån åklagarnas och domstolarnas avgöranden, utan polisens registeranteckningar beskriver även framöver den situation som rådde då förundersökningen avslutades. För att trygga den registrerades rättigheter har Polisstyrelsen ändå ansett det nödvändigt att man i slutet av redogörelsedelen av anmälan på separat begäran av den registrerade kan lägga till uppgifter om åklagarens och domstolens avgöranden i den omfattning som avses i 6 § 1 mom. 4 punkten i polisens personuppgiftslag.

Om ett fel eller en brist som observerats i behandlingen av personuppgifter eller i informationsinnehållet av personuppgifter förknippas med en säkerhetsavvikelse eller en personuppgiftsincident ska man följa de anvisningar och principer som utfärdats vid polisen om hantering av avvikelser⁷. En separat anmälan om avvikelse i systemet för anmälningar om avvikelse ska göras även om en förundersökning skulle inledas i ärendet eller andra motsvarande åtgärder skulle vidtas.

Polisstyrelsen beslutar centraliserat beträffande uppgifter som hör till dess registerföringsansvar om det är nödvändigt att anmäla personuppgiftsincidenten till tillsynsmyndigheten och gör också den anmälan som behövs i ärendet. Samma skyldighet gäller polisförvaltningens övriga personuppgiftsansvariga när det gäller deras egna uppgifter.

Den registrerade ska underrättas om en personuppgiftsincident när personuppgiftsincidenten med all sannolikhet medför en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter. I följande fall råder det dock ingen anmälningsplikt:

- den personuppgiftsansvarige har vidtagit ändamålsenliga tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder som effektivt förhindrar missbruk av personuppgifterna som är föremål för incidenten eller
- den personuppgiftsansvarige har vidtagit åtgärder efter personuppgiftsincidenten för att säkerställa att incidenten sannolikt inte medför en risk för förverkligandet av den registrerades rättigheter.

I stället för en anmälan till den registrerade kan den personuppgiftsansvarige informera om personuppgiftsincidenten med en

⁷ Föreskrift om digital säkerhet vid polisen (POL-2022-12548, 19.04.2022)

offentlig anmälan om det skulle kräva orimligt besvär att anmäla det till den registrerade. Informationen till den registrerade kan skjutas upp, begränsas eller utelämnas om de förutsättningar som anges i 28 § i dataskyddslagen avseende brottmål uppfylls.

Den dataskyddsansvarige vid den polisenhet som har mottagit anmälan om dataskyddsincident ansvarar i regel för hanteringen av incidenten och åtgärder som incidenten förutsätter. Den aktör som hanterar incidentsärendet ansvarar också i regel för att underrätta den registrerade om inget annat har överenskommits med Polisstyrelsen om ärendet. Om en särskild krishanteringsgrupp har bildats för hanteringen av incidenten vid allvarliga och kritiska dataskyddsincidenter, beslutar krishanteringsgruppen också om underrättelser till den registrerade och hur de ska genomföras.

Enligt dataskyddslagen avseende brottmål är den personuppgiftsansvarige också skyldig att lämna en anmälan om en personuppgiftsincident till personuppgiftsansvariga i Finland eller i andra EU-medlemsstater, om incidenten gäller personuppgifter som har överförts av eller till de personuppgiftsansvariga i fråga. Den dataskyddsansvarige vid den polisenhet som har tagit emot incidentanmälan ansvarar i regel för informering av de ovannämnda parterna, om inget annat har överenskommits eller förordnats i ärendet.

6.4 Den registrerades övriga rättigheter

Vid polisen behandlas personuppgifter i huvudsak för att utföra polisens lagstadgade uppgifter, varvid en del av den registrerades rättigheter som fastställts i dataskyddslagstiftningen kan vara begränsade i lagstiftningen. Till exempel den registrerades rätt att få sina uppgifter raderade enligt principen "rätten att bli bortglömd", rätten att överföra uppgifterna mellan olika system eller rätten att motsätta sig behandlingen av personuppgifterna tillämpas inte när personuppgifterna behandlas i polisens uppgifter som hör till tillämpningsområdet för polisens personuppgiftslag eller i polisens andra lagstadgade uppgifter.

Dimensionen och omfattningen av den registrerades rättigheter ska bedömas både i samband med planeringen av behandlingen av personuppgifter och behandlingen av begäranden som gäller den registrerades rättigheter för enskilda användningssyften, särskilt när personuppgifterna behandlas enbart i anslutning till tillämpningsområdet för den allmänna dataskyddsförordningen.

6.5 Ändringssökande och rätt att lämna ärendet till dataombudsmannen för behandling

Enligt dataskyddslagen har den registrerade rätt att lämna ärendet till dataombudsmannen för behandling om den registrerade anser att behandlingen av personuppgifterna som gäller honom eller henne bryter mot lagstiftningen som gäller detta. 34 § i dataskyddslagen innehåller

bestämmelser om förfaringssättet om den registrerade inte har rätt att bekanta sig med uppgifter som samlats in om honom eller henne. Då ska de uppgifter som avses i artikel 15.1 i dataskyddsförordningen lämnas till dataombudsmannen på begäran av den registrerade.

Enligt dataskyddslagen avseende brottmål har den registrerade rätt att be dataombudsmannen kontrollera lagenligheten i personuppgifter och behandlingen av dem, om den registrerades rätt till insyn har skjutits upp, begränsats eller vägrats med stöd av dataskyddslagen avseende brottmål eller någon annan lag eller om den personuppgiftsansvarige inte godkänner den registrerades yrkande på rättelse, komplettering, utplåning eller begränsning av behandlingen av personuppgifterna. Enligt dataskyddslagen avseende brottmål har den registrerade rätt att föra ett ärende till dataombudsmannen för behandling (begäran om behandling), om den registrerade anser att någon vid behandlingen av hans eller hennes personuppgifter bryter mot dataskyddslagen avseende brottmål eller någon annan lag som gäller behandling av personuppgifter.

Den registrerade har rätt att på särskild begäran få ett förvaltningsbeslut som avses i förvaltningslagen om avgöranden som har gjorts inom polisförvaltningen om den registrerades rättigheter, och beslutet kan överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Den behöriga förvaltningsdomstolen bestäms utifrån den registrerades hemort.

6.6 Avgiftsfrihet i fråga om den registrerades rättigheter och åtgärder

De anmälningar, beslut och uppgifter som ska lämnas till den registrerade enligt dataskyddslagstiftningen samt behandlingen av den registrerades begäranden är i princip avgiftsfria för den registrerade vid polisen.

Den personuppgiftsansvarige kan ta ut en avgift för en åtgärd som gäller den registrerades rättigheter om den registrerades begäranden är uppenbart orimliga eller ogrundade med anledning av att de är återkommande eller av någon annan orsak. Grunden för avgiften och avgiftens storlek föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och på det sätt som föreskrivs om inrikesministeriets förordning om polisens avgiftsbelagda prestationer 2021 som utfärdats med stöd av lagen. Den personuppgiftsansvarige måste kunna visa att begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig om en avgift tas ut för åtgärden som gäller ärendet.

Begäranden kan betraktas som orimliga till exempel om de är återkommande. Enligt motiveringen i den nya dataskyddslagstiftningen är begäranden om utövande av rätt till insyn som riktas till den personuppgiftsansvarige oftare än en gång per år inte nödvändigtvis alltid orimliga, och därför förutsätter en avgift alltid prövning och bedömning från fall till fall.

Eftersom den personuppgiftsansvarige vid behov måste kunna visa att begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig ska man i samband med ärendet som gäller begäran dokumentera en tillräcklig utredning jämte en motivering om varför en avgift har tagits ut för åtgärden. Den registrerade bör också i enlighet med god förvaltningssed helst informeras om eventuella kostnader på förhand om det är möjligt och uppenbart behövt med tanke på hanteringen av ärendet.

6.7 Annat att beakta i fråga om den registrerades rättigheter

Polisen har också fått sådana begäranden som gäller utövande av den registrerades rätt till insyn där den registrerade i verkligheten utnyttjar sin rätt till insyn för att förmedla uppgifter till en tredje part, till exempel en annan myndighet eller organisation utifrån en begäran som denne har framställt eller en plikt som denne har ställt.

En myndighet eller någon annan aktör är inte berättigad till att kräva att den registrerade skickar uppgifter som han eller hon har fått utifrån utövanDET av rätten till insyn och på så sätt utöva den registrerades rätt till insyn som medel att inhämta information. I samband med ett ärende som biträdande dataombudsmannen inlett på eget initiativ har det konstaterats att åtgärderna för behandling av personuppgifter har motsvarat artikel 6.1 och artikel 10 i den allmänna dataskyddsförordningen när den personuppgiftsansvarige har handlat på ovannämnda sätt⁸.

Om polisen i samband med behandlingen av ett ärende som rätt till insyn eller i något annat sammanhang underrättas om tecken på verksamhet enligt ovannämnda förfarande, ska detta anmälas både till registratorkontoret vid dataombudsmannens byrå och till polisens dataskyddsbud.

I sådana fall som beskrivs ovan ska en begäran som gäller utövande av rätt till insyn ändå i princip behandlas och genomföras i enlighet med normalt förfarande vid polisen, eftersom den registrerades rätt till insyn inte kan begränsas enbart på den grunden att han eller hon med sitt eget beslut utövar sin rätt till insyn för att förmedla sina uppgifter till en tredje part.

Polisen har också fått andra begäranden om information än sådana som gäller utövande av rätt till insyn, även för att reda ut den registrerades brottsliga bakgrund av en person som ansökt om att bli stödperson för ett barn. Polisen har begärt ett skriftligt samtycke av sökanden till att socialvårdsmyndigheten får begära eventuella brott- och straffanteckningar samt hemutryckningar och gripanden som gäller sökanden av den lokala polismyndigheten.

Lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga som deltar i verksamhet bland barn (148/2014) innehåller bestämmelser om ett förfarande för att kontrollera om frivilliga som deltar i verksamhet bland

⁸ Biträdande dataombudsmannens beslut Dnr 7635/162/21, 13.1.2022

minderåriga har brottslig bakgrund. Enligt 5 § i lagen har organisatören av ett frivilliguppdrag rätt att av Rättsregistercentralen begära ett sådant straffregisterutdrag som avses i 6 § 2 mom. i straffregisterlagen (770/1993) avseende en frivillig, om den frivillige har gett skriftligt samtycke för utdraget på förhand. Ifrågavarande behandling av personuppgifter föreskrivs genom en speciallag på det sätt som avses i artikel 10 i dataskyddsförordningen.

Utifrån bestämmelserna i en allmän lag kan det inte redas ut om frivilliga som deltar i verksamhet bland minderåriga har brottslig bakgrund mer omfattande än vad som sagts ovan till exempel med stöd av 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) eller rättsgrunderna i den allmänna dataskyddsförordningen.

Som rättsgrund för behandling av personuppgifter är ett samtycke inte heller frivilligt på det sätt som den allmänna dataskyddsförordningen kräver i sådana specialsituationer där det råder klar obalans mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige. Detta gäller särskilt en situation där den personuppgiftsansvarige är en myndighet och där vägran att ge samtycke kan ha uppenbart negativa följder för den registrerades rättigheter i ärendet som behandlas.

Biträdande dataombudsmannen har i samband med ett ärende som en registrerad har inlett ansett att åtgärderna för behandling av personuppgifter har motsvarat artikel 5, 6, 10, 12 och 25 i den allmänna dataskyddsförordningen när den personuppgiftsansvarige har handlat på det sätt som beskrivs närmare i beslutet⁹.

Vid polisen ska man i samband med behandlingen av andra begäranden om uppgifter fästa särskild uppmärksamhet vid den rättsgrund utifrån vilken uppgifterna har begärts samt i vilken omfattning och på vilken lagstadgade villkor uppgifterna kan lämnas ut. Enligt 20 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården förutsätts till exempel att de uppgifter som lämnas ut i väsentlig grad både inverkar på en klientrelation och är nödvändiga för myndigheten på grund av dess lagstadgade uppgifter. På prövningen som gäller utlämnande av uppgifter påverkar också de allmänna lagtolkningsprinciperna och bestämmelserna som gäller begränsning av användningen.

Materialet ska också lämnas ut i sådant format och i sådan omfattning att det inte uppstår missförstånd för den som får uppgifterna om ärendet som ligger bakom uppgifterna. Utskrifter ur informationssystemet för polisärenden (PATJA) är i första hand utarbetade för polisens interna användning och lämpar sig vanligen inte för utlämnande till utomstående. Det rekommenderade förfarandet är att anteckna uppgifterna som ska lämnas ut i en separat handling för att kunna säkerställa att inga överflödiga uppgifter lämnas ut.

⁹ Biträdande dataombudsmannens beslut Dnr 6689/186/20, 15.1.2021

När en begäran om information gäller uppgifter i informationssystemet för polisärenden (PATJA), ska uppmärksamhet särskilt fästas vid följande omständigheter vid bedömningen fall för fall:

- tiden som gått efter gärningen
- åldern för den som utredningen gäller vid tidpunkten för gärningen
- huruvida gärningarna har upprepats och likgiltighet för andras rättigheter eller brist på omdömesförmåga som gärningarna visat
- hur stränga påföljder gärningen har
- gärningens art eller betydelse i relation till den uppgift som ligger till grund för begäran om uppgifter.

Slutresultatet i anslutning till utlämnande av uppgifter utgörs av att kriterierna som gäller ärendehelheten beaktas samtidigt och av helhetsprövningen. Den kriminella gärningens betydelse och förhållande till den uppgift för vilken uppgifter begärs kan anses vara det viktigaste bedömningskriteriet.

Uppgifterna om utredning och handräckning i arkivregistret kan användas för att hitta handlingar och information som eventuellt påverkar ärendet och som överförs till arkivet, men uppgifterna som lämnas ut ska alltid grunda sig på uppgifterna i de ursprungliga arkiverade handlingarna.

För att undvika eventuella missförstånd är det också bra att förklara bakgrunden till enskilda saker i nödvändig omfattning. Till uppgifterna som lämnas ut kan man foga påföljdsuppgifter om det undersökta ärendet om polisen redan känner till sådana eller alternativt information om att polisen inte har sådana påföljdsuppgifter. Polisen har i princip dock ingen skyldighet att separat reda ut påföljdsuppgifter om åklagarnas och domstolarnas alla avgöranden för dem som framställt en begäran om uppgifter, eftersom dessa kan själva begära uppgifterna direkt av myndigheten.

Om polisen i samband med behandlingen av begäranden om uppgifter eller i något annat sammanhang får kännedom om att en utomstående part regelbundet framställer oändamålsenliga begäranden om uppgifter till polisen på ovannämnda sätt ska detta anmälas till polisens dataskyddsombud.

7 Allmänna handlingssätt och principer vid behandling av personuppgifter

7.1 Beviskyldighet

I den allmänna dataskyddsförordningen och i dataskyddslagen avseende brottmål förutsätts att lagenligheten av behandlingen av personuppgifter kan bevisas. Polisen ska kunna visa att personuppgifter behandlas vid polisen i enlighet med kraven i lagstiftningen.

Principen om beviskyldighet förpliktar polisen att se till att den kan bevisa lagenligheten av varje åtgärd som gäller behandling av personuppgifter

under hela livscykeln av informationen. Vid genomförandet av detta understryks tillräcklig dokumentation med hög kvalitet om behandling av personuppgifter, uppföljning och övervakning av behandlingsverksamheten samt rapportering. För transparent informering finns beskrivningar och annat informationsmaterial för den registrerade offentligt tillgängliga på webbplatsen polisen.fi.

I polisens verksamhet behandlas personuppgifter endast i lagstadgade syften och på de sätt som beskrivs i dataskydds- och behandlingsbeskrivningar, instruktioner om förfaringsätt och föreskrifter. Information om lagenligheten av verksamheten samlas in i samband med behandlingen för att bevisa lagenligheten.

7.2 Planerings- och omsorgsskyldighet

All behandling av personuppgifter i polisens verksamhet ska ske i enlighet med lagstiftningen och vara behörigt motiverad med tanke på polisens uppgifter. Personuppgifter som behandlas och förfaranden vid behandling fastställs skriftligt innan personuppgifter samlas in. Syftet med behandlingen av personuppgifter fastställs alltid så att det därav framgår hurdana uppgifter förutsätter att personuppgifterna i fråga behandlas. Personuppgifterna som behandlas skyddas på ett tillräckligt sätt. Personalen som behandlar personuppgifter har utbildats för sina uppgifter. Information och utbildning om informationssäkerhet och dataskydd ges regelbundet.

När behandling av personuppgifter planeras, beaktas god databehandlings- och förvaltningssed, kravet på inbyggt dataskydd som standard samt polisens informationshanteringspolicy och -principer, övriga anvisningar om behandling av personuppgifter vid polisen samt lagstiftningens krav på behandling av personuppgifter.

I polisens verksamhet genomförs nödvändiga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa och visa att behandlingen av personuppgifter sker i enlighet med kraven i lagstiftningen. Samtidigt ska man beakta behandlingens karaktär, omfattning, kontext och syfte samt frihetsrelaterade risker med varierande sannolikhet och allvarlighet. I detta sammanhang genomförs också adekvata tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att som standard endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på behandlingens syfte behandlas.

Polisstyrelsen och polisens andra enheten tryggar fullgörandet av planerings- och omsorgsskyldigheten internt med ordentliga instruktioner och beskrivningar av handlingsmetoderna. Ansvaret för behandling av personuppgifter fastställs på ett genomgripande sätt och det följs upp och övervakas systematiskt. För polisförvaltningen bildas ett samarbetsnätverk för dataskydd, och dataskyddsarbetet vid polisenheter och förvaltningens interna informationsutbyte stöds via nätverket.

Dataskydd beaktas i all verksamhet av polisen och särskilt vid planering och utveckling av verksamheten. Speciellt beaktas dataskyddet när informationssystem utvecklas och implementeras. Mallen för projektarbeten inom polisen förutsätter dataskyddsbedömning i förstudieskedet och planering av dataskyddsegenskaper vid fastställande av funktionella och tekniska krav. Ett beslut om införande av ett informationssystem förutsätter att kriterierna som har fastställts för projektet med tanke på dataskydd uppfylls. Fullgörande av informationssäkerhets- och dataskyddskraven verifieras med revision innan informationssystemet kan införas.

Ett separat beslut fattas i samband med dataskyddsbedömningen i förstudieskedet om också en lagstadgad konsekvensbedömning behöver utföras. Konsekvensbedömningen utförs när utvecklingsprojektet medför sådana identifierade dataskyddsrisiker att det är ändamålsenligt att reda ut hanteringsmetoder i en konsekvensbedömningsprocess. Bedömningen omfattar minst en allmän beskrivning av planerade behandlingsåtgärder, en bedömning av risker mot den registrerades rättigheter och friheter, åtgärder som syftar till att bekämpa riskerna samt skyddsåtgärder, säkerhetsåtgärder och mekanismer som tryggar skyddet av personuppgifter och med vilka man kan visa att dataskyddslagstiftningen har iakttagits.

Också revisioner och regelbunden granskning av dataskyddsverksamheten och behandlingen av personuppgifter hjälper till att säkerställa att dataskyddsverksamheten utförs omsorgsfullt och med hög kvalitet.

7.3 Rättsliga grunder, användningssyften och nödvändighet av behandling av personuppgifter

Behandling av personuppgifter är endast tillåten när det går att visa en rättslig grund och ändamål för behandlingen som finns i lag. I polisens verksamhet grundar rätten att behandla personuppgifter sig främst på utförande av uppgifter som det föreskrivs om i 1 § i polislagen i enlighet med vad som föreskrivs i polisens personuppgiftslag. Det föreskrivs särskilt om inhämtande av information i samband med polisens verksamhet i behörighetslagstiftningen som anknyter till polisuppdrag. Det föreskrivs också särskilt i polisens personuppgiftslag om de mest centrala syften med behandling av personuppgifter med tanke på polisens uppgifter. Endast personuppgifter som är nödvändiga för utförande av uppgifter som har stadgats för polisen och för användning av polisens behörigheter behandlas vid utförande av polisens uppgifter.

Ytterligare iakttas alltid kraven som det föreskrivs om i 1 kap. i polislagen om respekt för de grundläggande rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, proportionalitetsprincipen, principen om minsta olägenhet och principen om ändamålsbundenhet vid behandling av personuppgifter. Polisen iakttar också kravet för uppgiftsminimering vid behandling av uppgifter. Alla personuppgifter som polisen behandlar ska vara adekvata och relevanta till de ändamål för vilka de behandlas.

Behandling av personuppgifter vid polisen grundar sig i första hand på uppgifterna i 1 kap. 1 § i polislagen. Enligt den är det motiverat att behandla personuppgifter i samband med följande uppgifter:

- att trygga rätts- och samhällsordningen
- att upprätthålla allmän ordning och säkerhet
- att förebygga, avslöja och utreda brott och föra brott till åtalsprövning
- att upprätthålla säkerheten i samarbete med andra myndigheter samt med sammanslutningar och invånarna
- att sköta det internationella samarbete som hör till dess uppgifter
- att sköta uppgifter i samband med tillståndsförvaltningen
- att ge den hjälp som hör till polisens uppgifter
- att finna personer som har försvunnit eller råkat ut för en olycka
- andra lagstadgade uppgifter.

Det föreskrivs i polisens personuppgiftslag om polisens rätt att använda personuppgifter för utförande av uppgifter enligt 1 kap. 1 § i polislagen för andra ändamål än det ursprungliga, och det är endast tillåtet när förutsättningarna som det föreskrivs om i lagen uppfylls.

7.4 Kvalitet och felfrihet

Polisen ser till att alla personuppgifter som den behandlar har tillräcklig kvalitet och felfrihet. Personuppgifter som polisen behandlar vid sina uppdrag är tillräckligt noggranna, uppdaterade och nödvändiga för utförande av de berörda uppdragen och har tillräcklig integritet. Alla rimliga åtgärder genomförs vid polisen för att säkerställa att felaktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte överförs eller tillhandahålls.

Det finns instruktioner i adekvata och omfattande handböcker, föreskrifter och operativa anvisningar om metoder för inhämtande av information och kriterier för införande av uppgifter i informationssystem samt andra handlingssätt och förfaranden som gäller behandling av personuppgifter. Införande av personuppgifter i informationssystem styrs också av anvisningar om användargränssnitt och begränsningar för införande av uppgifter som har genomförts i användargränssnitt, formkrav för uppgifter och kvalitetsgranskningar för information.

Informationskvaliteten upprätthålls med hjälp av regelbundna batchkörningar som säkerställer uppgifternas korrekthet, integritet och precision och med automatiska uppdateringar från externa register såsom befolkningsdatasystemet. Korrektheten av uppgifterna säkerställs i mån av möjlighet också utifrån den information som fås av den registrerade själv, med underhållsarbete för uppgifterna som utförs av ansvarspersoner för informationshantering inom polisen samt med informationshanterings granskningar i enlighet med vad som fastställs i arbetsordningar och befattningsbeskrivningar.

Krav som gäller informationskvaliteten beaktas särskilt vid systemutveckling som en del av fastställande och testning av funktionella

och innehållsmässiga krav på informationssystem. Informationssystemen genomförs så att de vid behov och i mån av möjlighet gör en skillnad mellan personuppgifter av registrerade som har olika ställningar med tanke på ärendet som behandlas och att personuppgifter som grundar sig på fakta avskiljs från personuppgifter som grundar sig på personliga bedömningar.

När det gäller utlämnande och överföring av personuppgifter säkerställs kvalitetssäkringen för informationen och lagenligheten av behandlingen av personuppgifter också i verksamheten av mottagarparter med hjälp av avtal och dataanvändningstillstånd.

7.5 Radering, förvaring och arkivering av uppgifter som en del av uppgifternas livscykel

Rätten att behandla personuppgifter i polisens lagstadgade uppgifter grundar sig främst i speciallagstiftningen för polisen. Det har således också föreskrivits om radering, förvaring och arkivering av uppgifter i polisens personuppgiftslag och i den övriga speciallagstiftningen för polisen. I lagen finns särskilt fastställda principer och tidsfrister för utplåning av uppgifter och rätten att förvara uppgifter i särskilda lagstadgade situationer. Det har föreskrivits särskilt om förvaring av information som har konstaterats som felaktig i samband med den korrigerade informationen.

Personuppgifterna raderas från andra personregister i enlighet med dataskyddslagen (såsom användarloggsystem, hanteringssystem för användarbehörigheter, passagekontrollsystem och polisens ärendehanteringssystem), när det på förhand fastställda och uppskattade användnings- och behandlingsbehovet för uppgifterna upphör. Onödiga uppgifter, uppgifter som har blivit onödiga eller uppgifter som är felaktiga, ofullständiga eller föråldrade behandlas inte.

När behovet eller rätten att behandla personuppgifter inte längre existerar, är utgångspunkten att uppgifterna raderas eller förstörs om det inte särskilt har föreskrivits eller förordnats att uppgifterna ska förvaras eller arkiveras.

7.6 Behandling av personuppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter

Personuppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter är personuppgifter som avslöjar etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening, samt genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning.

Behandling av personuppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter är endast tillåten om behandlingen föreskrivs i lag, om det handlar om behandling av ett brottmål vid åklagarämbetet eller i en domstol; om skyddande av den registrerades eller någon annan fysisk persons grundläggande intressen förutsätter det; eller behandlingen rör

personuppgifter som på ett tydligt sätt har offentliggjorts av den registrerade. En ytterligare förutsättning är att behandlingen av uppgifterna är ytterst nödvändig och att behöriga skyddsåtgärder som gäller den registrerades rättigheter och friheter har genomförts. Sådan profilering som leder till diskriminering av fysiska personer utifrån särskilda kategorier av personuppgifter är dock alltid förbjuden.

Informationsinnehåll och användningsändamål som är tillåtna att behandlas i polisens mest centrala informationssystem begränsas utifrån informationssystem- och personregisterspecifika informationsinnehåll som fastställs i polisens personuppgiftslag, och bland dem finns ofta också uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter.

7.7 Behandling av personbeteckning

En personbeteckning är en särskild identifikation som ges till personer och som är avsedd för identifiering av personer. Personbeteckningar får endast behandlas om det är viktigt att entydigt identifiera den registrerade för att utföra en lagstadgad uppgift av en behörig myndighet, för att genomföra den registrerades eller den personuppgiftsansvariges rättigheter eller skyldigheter eller när personuppgifter behandlas för en historisk eller vetenskaplig undersökning eller för statistikföring.

Personbeteckningen antecknas inte onödigt på handlingar som har skrivits ut eller upprättade utifrån ett personregister eller i informationssystem onödigt för behandling eller synlig i exempelvis ärendehanteringssystem, såsom i rubrikuppgifter i polisens ärendehanterings-, besluts- och arkiveringssystem för administrativ ärendehantering.

Nödvändigheten att anteckna personbeteckningen i handlingar som har skrivits ut från informationssystem ska alltid övervägas från fall till fall i samband med att behandling av personuppgifter planeras med beaktande av handlingens användningsändamål och till vilken aktör handlingen eventuellt kommer att överlämnas. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid om personbeteckningar behöver antecknas på olika tillståndsadministrativa beslutshandlingar med beaktande av att beslutet i regel har att göra med administrativa ärenden som den registrerade själv har anhängiggjort.

Enligt 44 § i förvaltningslagen ska det av ett skriftligt beslut tydligt framgå den myndighet som har fattat beslutet samt tidpunkten för beslutet; de parter som beslutet direkt gäller; motiveringen för beslutet och en specificerad uppgift om vad en part är berättigad eller förpliktad till eller hur ärendet annars har avgjorts; samt namn och kontaktuppgifter för den person av vilken en part vid behov kan begära ytterligare uppgifter om beslutet.

Dataombudsmannen har i sitt avgörande om antecknande av personbeteckningar i fakturor även tagit ställning till behandling av personbeteckningar i administrativa beslut. Enligt dataombudsmannens avgörande kan grunden för behandlingen av en personbeteckning

(inklusive antecknande av den i handlingar) inte vara att detta underlättar verksamheten. Med tanke på systemberedskapen ska man också beakta artikel 32 i den allmänna dataskyddsförordningen som i praktiken kräver att den personuppgiftsansvarige har höjt beredskapen på en sådan nivå att regleringen i förordningen konkret kan implementeras. Avsikten är inte heller att personbeteckningar ska användas som verktyg för identifiering, och enbart identifiering kan inte utgöra en grund för behandling av personbeteckning.¹⁰

7.8 Konsekvensbedömning och förhandssamråd

Syftet med konsekvensbedömning är att hjälpa identifiera, bedöma och hantera risker vid behandling av personuppgifter, och den är avsedd att vara en oavbruten process för identifiering och hantering av risker.

En konsekvensbedömning bör göras exempelvis då syftet med behandling av personuppgifter är systematisk och omfattande profilering av personer, det handlar om storskalig behandling av personuppgifter som anknyter till särskilda kategorier av personuppgifter eller brottmålsdomar, ny teknologi används vid behandling av personuppgifter eller ett område som är öppet för allmänheten övervakas systematiskt och på omfattande sätt och behandlingen av personuppgifter sannolikt medför en hög risk för den registrerades rättigheter och friheter.

I polisens konsekvensbedömning upprättas minst en allmän beskrivning av de planerade behandlingsåtgärderna, en bedömning av risker som gäller den registrerades rättigheter och friheter, åtgärder med vilka man syftar till att hantera riskerna samt skyddsåtgärder, säkerhetsåtgärder och -mekanismer med vilka skyddet av personuppgifter säkras och det visas att dataskyddslagstiftningen som gäller verksamheten har iakttagits.

Vid polisen länkas konsekvensbedömningar ofta till förfaranden vid projekt- och systemarbete samt upphandlingar. Behovet av konsekvensbedömningar och beredskapen för det beaktas redan i förstudie- eller kartläggningsskedet av IKT-projekt när verksamheten planeras. Som en del av arbetet av samordningsgrupper för informationssystem genomförs minst en kortfattad dataskyddsbedömning dokumenterad i standardform om alla betydelsefulla utvecklingsåtgärder.

Huvudansvaret för upprättande av dataskyddsbedömningen och konsekvensbedömningen samt den dokumentation som dessa förutsätter ligger hos den utvecklingsansvariga enheten för respektive informationssystem av polisen och ägaren av systemet.

Konsekvensbedömningen kan vid behov upprättas så att den gäller en viss helhet av uppgifternas användningssyften. Dataskyddsexperter och polisens dataskyddsansvarige ger vägledning och stöd för upprättande av

---

¹⁰ Dataombudsmannens beslut (Dnr 8205/154/18, 14.5.2020)

konsekvensbedömningen samt för ärendet vid behov till polisens interna process för konsekvensbedömning.

Övervakningsmyndigheten ska höras separat vid konsekvensbedömningen innan behandlingen av personuppgifter inleds om konsekvensbedömningen visar eller om det på annat sätt identifieras att behandlingen trots planerade skyddsåtgärder medför en betydlig risk för den registrerades rättigheter eller att behandlingen av uppgifter speciellt på grund av användning av nya tekniker, mekanismer eller förfaranden medför en betydlig risk för den registrerades rättigheter.

I samband med förhandssamrådet ska den dokumentation om konsekvensbedömningen som behandlingen av ärendet förutsätter samt annat material som övervakningsmyndigheten ber om lämnas till övervakningsmyndigheten. Förfarandet med förhandssamråd genomförs centraliserat hos polisen via Polisstyrelsens informationshantering när det gäller de register som hör till Polisstyrelsens personuppgiftsansvar. Andra personuppgiftsansvariga inom polisförvaltningen ansvarar för sin del för upprättande av konsekvensbedömningar. Polisens dataskyddsansvarige har en vägledande och konsulterande roll vid förhandssamråd.

Redan när projekt och andra utvecklingsåtgärder och resurser för dessa planeras ska eventuellt förhandssamråd förberedas vid polisen. Kravet ska också beaktas när man fastställer kraven för projektdokumentation och planering av funktioner för behandling av personuppgifter.

Instruktioner och andra ställningstaganden av övervakningsmyndigheten ska iakttas vid behandlingen av personuppgifter som förhandssamrådet gäller.

7.9 Skyddande av uppgifter och informationssäkerhet

Utgångspunkten för informationssäkerheten vid polisen är att kontinuiteten av verksamheten tryggas både i normala förhållanden, vid störningar och i undantagsförhållanden. Utgångspunkten är att uppgifter behandlas på ett pålitligt och lagenligt sätt. Personuppgifter behandlas på ett tryggt sätt och i enlighet med en god informationshanteringspraxis.

Tryggande av polisens pålitliga rykte är ett viktigt syfte med informationssäkerhetsarbetet. Förtroendet upprätthålls med effektiv, modern och ändamålsenligt skyddad behandling av uppgifter. Ett allmänt syfte för verksamheten är att hanteringen av informationssäkerheten i polisens uppgifter enligt nationella och internationella bedömningar uppnår en hög nivå.

Polisen tar hand om skyddandet av personuppgifter och informationssäkerheten med tillräckliga och adekvata tekniska och administrativa åtgärder. Sekretess och annat skyddande av personregister och uppgifter i dem tryggas bland annat med följande åtgärder och principer:

- Med polisens användarbehörighetshantering och -tillsyn möjliggörs åtkomst för användare av systemen till den information och de tjänster som är nödvändiga för att de ska kunna utföra sina uppgifter och dessutom tryggas det att polisens information och tjänster är endast tillgängliga till personer som är berättigade till dem.
- Med planmässig och omsorgsfull behandling av logguppgifter genomförs tillsyn över användningen av system, utredning av missbruk, utredning av informationssäkerhetsincidenter och systemfel samt statistikföring av användningsvolym. Med loggning säkerställs tillgodoseende av rättssäkerheten av både den registrerade och dem som behandlar den registrerades uppgifter.
- Med användarbehörighetshantering, tillsyn över användning samt adekvata och tillräckliga säkerhetsarrangemang och tekniska funktioner av datanätverk, informationssystem och informationstjänster förhindras olovlig ändring av uppgifter och annan olovlig eller obehörig behandling.

Polisöverdirektör

Seppo Kolehmainen

Överinspektör

Harri Kukkola

Handlingen har undertecknats elektroniskt i dokumenthanteringssystemet. Polisen den 13.01.2023 kl. 13:35. Registratorskontoret kan verifiera underteckningen. Underteckningen uppdateras automatiskt. Radera inte detta fält om du undertecknar dokumentet elektroniskt.

Bilagor

Bilaga 1: Informationssystem och uppgifter som omfattas av polisinrättingarnas ansvar för att tillgodose rätt till insyn (Begränsad tillgång TL IV)
Bilaga 2: Avvikande förfaringssätt i samband med granskning av registeruppgifter (Begränsad tillgång TL IV)

Distribution

Polisstyrelsens enheter
Polisenheterna

För kännedom

Inrikesministeriet, polisavdelningen
Ålands polismyndighet
Skyddspolisen
Dataombudsmannens byrå
Valtoris TUVE-enhet

Sinetti-anvisningsbiblioteket/Staben
Webbplatsen polisen.fi/Staben